

woensdag 27 maart 2019

► Groep prominenten pleit voor staken verkoopproces

'Bunker van nazikopstuk uit foute handen houden'

Een groep geleerden en oud-ministers heeft het kabinet gevraagd de verkoop van de voormalige commandobunker van nazi-gouverneur Seyss-Inquart in Wassenaar tijdelijk stop te zetten. Zo wil ze voorkomen dat het erfgoed in verkeerde handen valt.

Navin Bhagwat

Wassenaar

De verkoop van de Wassenaarse bunker, door de nazi's in 1942 vermomd als boerderij om tegenstanders om de tuin te leiden, houdt de gemoederen al sinds vorig jaar bezig. In een openbare oproep vragen veertig prominenten, onder wie historicus Maarten van Rossem,

oud-staatssecretaris van Onderwijs en Justitie Job Cohen en Hanna Luden, directrice van de Joodse belangenorganisatie CIDI, of het proces opgeschort kan worden.

Stuitend

Zij zetten bijvoorbeeld vraagtekens bij een nota met uitgangspunten. Hiermee gaat het Rijksvastgoedbedrijf, samen met onder meer de gemeenten Den Haag en Wassenaar, op zoek naar een nieuwe eigenaar. De prominenten vrezen dat die partijen in het verkoopproces te weinig rekening houden met elementen, die in een toekomstig actieplan komen over het behoud en beheer van erfgoed en archeologie uit de Tweede Wereldoorlog.

Daarnaast stelt Ronald Klomp,

voorzitter van de stichting WO2Sporen en initiatiefnemer van de oproep, dat de uitgangspunten niet genoeg bescherming bieden tegen een eventuele 'grievende of stuitende' invulling van de locatie van de bunker. „Die uitgangspunten zijn ook maar beperkt houdbaar”, zegt hij. „Een nieuwe eigenaar kan er ook op verschillende

Er zijn geen garanties dat dit belangrijke oorlogserfgoed wordt behouden

—Ronald Klomp

manieren onderuit komen. Dus er zijn geen garanties dat dit belangrijke oorlogserfgoed wordt behouden. We hebben het al eerder gezien met een bunker die werd omgebouwd tot Anne Frank-escaperoom in Valkenswaard. Zoiets mag hier niet gebeuren.”

Het Rijksvastgoedbedrijf is op de hoogte van de zorgen van de prominenten, meldt woordvoerder Steffart Buijs. „We begrijpen de zorgen”, zegt hij. „Tegelijkertijd hebben we dit proces zorgvuldig aangepakt en omdat het een rijksmonument is, gaan we er behoedzaam mee om. Maar we nemen deze oproep mee in onze afwegingen.”

De bunker ligt op het terrein van landgoed Clingendael.

VRAGEN

'Openstellen voor publiek'

Gemeenteraadsleden van Groep de Mos pleiten naar aanleiding van de oproep voor het openstellen van de bunker. Dat doen zij in vragen aan het college. Damiën Zeller en Ralf Sluijs vragen onder meer of de gemeente bereid is hier bij het rijk op aan te dringen. „Het is belangrijk locaties te hebben die ons herinneren aan de zwarte bladzijde uit onze geschiedenis”, aldus Zeller. „Er zijn iedere dag minder mensen die het verhaal van de Tweede Wereldoorlog kunnen vertellen. Plekken als de bunker van Seyss-Inquart vertellen het verhaal voor altijd.” Ook Klomp is voor het toegankelijk maken van de bunker. „Bijvoorbeeld als herinnerings- of informatiecentrum, of misschien als museum.”